

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Do czytelników gazety.

Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego będąc obsługiwana parowemi prassami, podaje telegraficzne wiadomości o wiele godzin przed innemi dziennikami w mieście, a o całą dobę na prowincyi.

Zwracając na to uwagę z kończącym się drugim kwartałem, przypominamy, iż prenumerata ćwierćroczna dla tutejszych czytelników wynosi 1 Tal. 20 Sgr., dla zamiejscowych 2 Tal. — Zamiejscowi czytelnicy odbierać będą za tę cenę codziennie z wyjątkiem niedzieli wychodzącą gazetę na wszystkich Król. Urzędach Pocztowych w całej Monarchii.

Dla wygody Szanownej Publiczności tutejszej będą także: Pan **Józef Wache**, kupiec przy starym Rynku pod Nr. 73., Panowie **Krug i Fabricius**, kupcy przy Wrocławskiej ulicy Nr. 11., P. **Jakob Appel**, kupiec przy ulicy Wilhelmowskiej Nr. 9., P. **M. Graetzer**, kupiec na rogu Berlińskiej i Młyńskiej ulicy, kupiec P. **J. N. Leitgeber** na Garbarach Nr. 16., P. **F. A. Wutke** przy Sapieżyńskim, Pan **Adolf Lutz** przy placu Wilhelmowskim pod Nr. 10., Pan **Ernest Malade**, kupiec na rogu Fryderykowskiej i Lipowej ulicy Nr. 19., Pan **Pajewski** na Chwaliszewie pod Nr. 95. obok apteki, P. **Koschmann Labischin i Spółka** przy ulicy Szewskiej pod Nr. 1., P. **H. Knaster**, na rogu ulicy Strzeleckiej, Pan **Jakob Schlesinger**, na Chwaliszewie pod Nr. 73. przyjmować prenumeratę na naszą gazetę i wydawać ją będą prenumeratorom po południu o godzinie 4.

Mogą także miejscowi czytelnicy zapisywać się na Król. pocztę, ale według wyższego rozporządzenia w tym przypadku opłacać muszą cenę jak zamiejscowi to jest 2 Tal.

Poznań, dnia 30. Czerwca 1864.

Ekspedycja Gazety W. Deckera i Spółki.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Flensburg, 29 Czerwca. — Dziś z braskiem dnia przeprawiło się 11 pruskich batalionów przez Zund alzeński na północ od Sonderburga; baterie pruskie odparły Rolfa Krake, chcącego ostrzymać przeprawę. Prusacy przełamali opór, który im stawili Duńczycy na wyspie. Duńczycy się cofają. Strata ze strony pruskiej mierna.

Satrupholtz, 29 Czerwca. — O godzinie 4 minut 20 z rana, 11 batalionów pruskich po zaciętej walce w Satrupholtz, zdobyli Alsen i idą naprzód. Strata mierna, wiele jeńca.

Altona, 29 Czerwca. — Wedle gazety szlewizko-holsztyńskiej komitet naczelny towarzystw szlewizko-holsztyńskich postanowił przesłać adres do księcia Fryderyka, aby mu wynurzyć wierność ludu holsztyńskiego i szlewizkiego z powodu uroszczeń oldenburgskich. Taż gazeta donosi z Flensburga pod d. 8 b. m., że 6 kompania 35 pułku przywiodła z ładu do milczenia kanonierkę duńską w Wenigbundzie.

Wiedeń, 29 Czerwca. — Wiedeńska Abend post oświadcza, że orzeczenie lorda Russla na posiedzeniu wczorajszym izby wyższej, „jakoby Austria miała oświadczyć, iż Niemcy nie zamierzają przenieść kroków nieprzyjacielskich poza granice księstw“, jest nieuzasadnione.

Z Kalkuty donoszą pod d. 22 Maja, że pruski okręt wojenny „Gazelle“ zabrał statki kupieckie duńskie „Danebrog“ pod Tschifu i „Fryderyka VII“ pod Szangai na wodach chińskich.

Londyn, 28 Czerwca w nocy. — Na posiedzeniu dzisiejszym izby niższej zapowiedział Disraeli, że wniesie w poniedziałek o adres do królowej, który jej podziękuję za przedłożone protokoły konferencyjne i zarazem wynurzy ubolewanie, że konferencja pozostała bez skutku i że rząd nie był w stanie ocalić całości Danii. Wpływ Anglii w Europie jest osłabiony, przez to zmniejszyły się rękojmie dla pokoju.

Kinklake zapowiada poprawkę do tego.

Londyn, 29 Czerwca. — Parowiec „Edynburg“ przybił z Nowego Jorku z wiadomościami z d. 18 b. m. do Cork. Według nich znajdowała się cała armia generała unijnego Granta na południowym brzegu rzeki James.

Generał unijny Smith zdobył linie obronne miasta Petersburga na południe od Richmondu. Pogłoska niesie, że nawet zdobył Petersburg w d. 16. Kolej żelazna między Petersburgiem a Richmondem zburzona.

Drezno, 29 Czerwca. — Wedle telegramu otrzymanego

przez Dresdner Journal z Londynu, zastrzegli sobie pełnomocnicy niemieccy odpowiedź na sprawozdanie z konferencyjnych czynności, które dało jednostronny i niezupełny obraz tych czynności

Berlin, 30 Czerwca. — Naj. Pan raczył zamianować księcia Albrechta (syna) pruskiego, honorowym kawalerem orderu johannitów.

Najj. Pan raczył nadać jen. piechoty na odstawce v. Dankbahrowi krzyż wielki konturów, orderu królewskiego domu Hohenzollerów i jen. por. na odstawce v. Vietinghofowi, zwanemu Schell, dotychczasowemu dowódcy 5 dywizyi, gwiazdę do orderu orła czerwonego 2 klasy z dębowym liściem.

Berlin, 29 Czerwca. — Działania wojenne przeniesiono teraz na wyspę Alsen, jak donoszą telegramy. Jest to fakt nieulegający żadnemu wątpliwości. Statki przewozowe sprowadzono z Fryderycy i innych miejsc, podobno w liczbie przeszło 100, nielicząc w to łodzi rybackich. Wzięto do niewoli 4000 Duńczyka.

— Gazeta wrocławska pisze: co się tyczy sprzymierza między Rosją, Prusami i Austrią względem gwarancji wzajemnych polskich posiadłości, zawartego między temi państwami, o tem pisze kolońska gazeta i można przypuścić, że prawdę powiedziała. Mimo to wątpię w niektórych kołach o tem. Działania wojenne szybko będą postępować. Co się tyczy Anglii, ta podobno chce wycynie wówczas wystąpić, jeżeli się wojna rozszerzy poza ląd stały duński. Czyli działania na Alsen i ze stanowiska strategicznego uważane za niezbędne na Fühnen do tego dadzą hasło, niewiemy, ale tu w to niewierzę. Wczoraj przewieziono tu z austriackiej fortecy Theresienstadt jeńców wojennych pod eskortą austriacką. Są to Szlewizczanie, których odwożą na Hamburg do domu.

Królestwo Polskie.

Wiener Presse pisze: podobno udało się hufcowi powstańczemu poza granicą austriackopolską wzmocnić się do 250 ludzi, który pod Ojcowem stał się na dniu 20 Czerwca z oddziałem moskiewskim, który utracił oficera i wielu żołnierzy. Bitwa trwała do 8 godziny z rana. Powstańcy mieli ponieść klęskę i wielu z nich dostać się do niewoli.

— Nie starczyłoby nam miejsca w dzienniku, gdybyśmy chcieli podnosić każde uderzenie na religię katolicką i narodowość polską w piśmie rosyjskich umieszczone. Pomijamy je, ilekroć razy są brednią anegdota. I tak np. przed nie wielu dniami zamieścił Dziennik powstania jakiś sfabrykowany opis rzeczywistego niby w ostatnich wypadkach zdarzenia, gdzie oficer rosyjski ranny w domu obywatelskim pielęgnowany, żąda popa, aby się mógł wypowiedzieć i przyjąć najświętszy Sakrament. Popa niema naturalnie i dalekoby po niego posyłać trzeba, a więc przytomny tam proboszcz katolicki oświadcza mu, że to wszystko jedno, że zawsze pożywać będzie Ciało i Krew Pańską, czy z ręki popa czy katolickiego księdza, że gotów mu jest przeto Sakrament udzielić, byle aktu skruchy dokonał. I daje mu ksiądz katolicki Sakrament Eucharystyi, bez spowiedzi, poprzestając na akcie skruchy wewnętrznym przez schizmatyka uczynionym. Taką bajeczkę ułożył

Dziennik, aby przekonać słabe i ciemne umysły, że religia katolicka a prawosławna, to w gruncie wszystko jedno, i obalamucić nieświadomość przykładem, nibyto księdza katolickiego i to patryoty, bo takim jest w Dzienniku ow fikcyjny proboszcz. A gdy któryś z dzienników polskich zaprzeczył temu i z oburzeniem zawołał: to może stać się w schizmie ale w kościele katolickim nigdzie, Dziennik ubolewa nad Polską, to jest według niego »szlachecką« nietolerancją, gorszy się takim zaślepieniem, które w schizmie fałsz upatruje i nie chce na to przystać, że że katolickie, prawosławne lub protestanckie wyznanie, to zupełnie wszystko jedno.

Lecz mniejsza o anegdotkę płaską, a z tak wyraźną i grubą tendencją, że ślepy by ją namacał. Le Nord jest delikatniejszy w wyborze środków. Umieścił on w n. z 19 bm. wiadomość niby z Ostsee Ztg., jakoby w Rosyi 36 proboszczów wyznania katolickiego wyraziło życzenie, iż chcą założyć kościół niepodległy od Papieża, pod warunkiem, aby im pozwolono się żenić. Dość jest uderzającym, że wiadomość nawet Rosyanom wydała się niepodobną do prawdy i wystąpił też z prostowaniem takowej w tymże samym le Nord z 23 bm. zwykły korespondent jego Skripitzine (zapewne Skrzypicin). Utrzymuje on słusznie bardzo, że wiadomość nie może być dokładną, albowiem niema ustawy w Rosyi zmuszającej kogokolwiek do uznawania się podległym czy zawisłym od Papieża; ale nie można widzieć dobrej wiary dowodzenia, że Rosya tolerując wszystkie obce wyznania, pozwala wyznawcom każdego obrządku bez żadnej różnicy, wolne przejście z jednego kościoła do drugiego. Znamy to wolne przejście, wiedzą skutki tej wolności i Rosyanie, którzy jej użyć chcieli. Niemniej dobrze mówi p. Skrzypicin, że celibat jest instytucją kościoła rzymsko-katolickiego, że Rosya nie ma przyczyny go bronić, że przeto księża ci nie potrzebują pozwolenia aby się żenić mogli, że każdy ksiądz prawosławny da im ślub; że w końcu czemużby im nie miało być wolno założyć kościół jaki chcą, skoro Rosya cierpi wszelkie wyznania protestanckie, a kościół ten w końcu byłby porównie z tamtymi prostą protestacją przeciw zwierzchności Papieża, itd. Naturalnie że p. Skrzypicin wychwala tolerancję i wolność, jakiej używa kościół katolicki w Rosyi; wiemy czego się mamy trzymać w tym względzie i nie o to nam chodzi. Dość, że Rosyanin wyznaje, iż takie odszczepieństwo byłoby Rosyi na rękę, że ustawy nie są przeciwne, a oraz, że taki niepodległy kościół byłby protestantyzmem, a my powiemy, że bardziej jeszcze byłby schizmą czyli prawosławiem, bo nieetykalby podobnie, jak to czyni schizma prawie w niczem dogmatów kościoła katolickiego, tylkoby odrzucił jego jedność, zaprzeczając zwierzchności Głowy kościoła.

To też Gazeta Moskiewska dodając tę samą wiadomość jest ściślej jak to mówią kropkę na i. U niej rzecz dzieje się na »Litwie« kościół ów ma być »narodowy«. Gazeta zaś zapomina, że mają być sobory przez Cara zwołane, sobory narodowe jeden rosyjski, drugi polski, zapewne mają one założyć owe kościoły. Nie wątpimy, że gdyby ta wiadomość była nieszczęściem prawdziwą, to z owych 36 odszczepieńców wybierano by owe »znakomitości« zasiadające wsochorze. Wiadomość ta atoli, pomimo nieprawdy, jaka ją cechuje, nie uszła uwagi dzienników francuskich. Ustupujemy chętnie głosu jednemu z nich le Monde, który w n. z d. 22 bm. w artykule wstępnym tak pisze:

Czytamy w korespondencji petersburskiej do jednego z dzienników paryskich, że 36 księży polskich z Litwy wyrazić miało życzenie założenia kościoła narodowego niezawisłego od Papieża pod warunkiem, aby im dozwolono zawierać śluby małżeńskie. Faktu tego dostarczyła Ostsee Ztg. i Gaz. Moskiewska; podejrzaliśmy jego prawdziwość, i chcieliśmy pominąć go milczeniem, jak pomijamy tyle innych kłamstw i potwarzy miotanych przez dzienniki rosyjskie lub przez russofilów wydawanych, w kształcie bądź korespondencji, bądź not udzielonych, a których już nie rozbieramy częścią z powodu odrazy, częścią ze znużenia. Gdy atoli usta bądź heretyckie bądź schizmatyckie wymówią pewne imię, na głos ten stawamy zawsze pod bronią. Jest to imię Ojca Śgo. Nie należymy do tych, co po tylu porządnych naukach, po tylu gorzkich doświadczeniach wierzą jeszcze kłamliwym teoryom, które przez długie lata stawały Rosyę na czele zachowawczego ruchu w Europie; nie należymy do tych, co upatrują w niej gwiazdę przewodniczącą im w nadziejach porządku i pragnieniach mądrości i pokoju. Dla nas Rosya i rząd jej jest wyrazem najzupełniejszym rewolucji, nie widzimy w niej, jak tylko pseudo-liberalizm, pozory filantropijne, blichtry religijne, a przeciwnie widzimy zręczność dyplomatyczną, nienasyconą żądzę zdobyczy, wytrwałość niczem nieutrudnioną w poszukiwaniach, a nieubłagalność w środkach.

W tryumfie Rosyi, jeżeli Bóg na niego pozwoli, będziemy widzieli tryumf siły zastępującej prawo, materyalizm zastępujący myśl, inwazyę, albowiem cywilizacja podwaja siłę ich bodźców. Widzimy to wszystko w Rosyi, gdzie inni upatrują jeszcze przyszłość Europy zachowawczej, a widząc to, że ponad wszystkimi nieprzyjaciółmi i nienawistkami Rosya stawia jednego nieprzyjaciela i jedną nienawist, t. j. Papieża w Rzymie. Papież jest dla niej dzisiaj jedyną moralną zaporą, do wykonania Cara zamiarów, tak jak Polska jest jedyną materyalną dlań przeszkodą. Dość przeczytać artykuły, jakie prasie rosyjskiej natchnęło ostatnie przemówienie Ojca Ś. w propagandzie, aby pojąć, jak dalece głos ten jest straszny dla owych schizmatyków tak zręcznych w ukrywaniu doznanych wrażeń. W artykułach tych wybuchły gniew i groźby, i zaprawdę miło dla katolickiego ucha słuchać, jak syczy owa zlodowaciała woda pod tem rozpalonem żelazem. Niektórzy politycy, stronnicy Stolicy Apostolskiej zdrzeli przed owym gniewem; dla czego? Cóż sobie wystawiali i czegoś się jeszcze spodziewają? Czy myślą, że na brzegach Newy kochoją Piusa IX, w pałacu letnim będzie mowa o jego władzy i niezawisłości? Nie wiemy, jakie tam będą rozmowy, ale wiemy, że Rosyi przewodniczyć będą uczucia nienawiści i zemsty. Można się wybornie obejść bez Papieża,

tak pisze Gaz. Moskiewska, organ stronnictwa rosyjskiego, najbardziej wylanego dla rządu...«

Tak kończy dziennik francuski ten przydłuższy artykuł:

»Ważną jest dla Europy obecna godzina. W owych rozmowach monarszych i ministeryalnych, jakie się toczą, wielkie projekta mogą być rzucone. Rosya jest w pełni swej siły i swego wpływu. Usunęła dwie wielkie przeszkody: Czerkasyą i Polskę. Rozdrażniona jest uroczystem potępieniem i rzezonem przez jedyny głos, którego się lęka. To czego żąda, będzie złem, a obawiamy się, że czego zażąda otrzyma...« Cz.

Rosya.

Dziennik giełdowy petersburski Birże wyja Wiedomosti podaje następującą komunikację urzędową: »Z powodu niedopełnienia przez Bucharskiego emira przyjętych przez niego zobowiązań względem Rosyi, oraz zatrzymania rosyjskich poddanych i cudzoziemskich podróżnych przybyłych do Chanatu z Kirgizkich stepów, zostało wydane rozporządzenie, aby aż do czasu wypełnienia przez emira słusznych żądań Rosyi, bucharscy kupcy nie byli przepuszczeni do Moskwy i innych wewnętrznych miast cesarstwa, jako też na główne jarmarki. Wskutek powyższego rozporządzenia, bucharskie towary, w tej liczbie bawełna, nie przekroczą Orenburga, jeżeli nie będą tamże przez rosyjskich kupców nabyte.«

Rozporządzenie to, zdaje się zwiastować odnowienie działań wojennych przeciw Bucharyi i Chiwie, które dopiero z początkiem powstania zostały przerwane. Tym razem jednak, przy uśmierzeniu Kaukazu i słabości Europy, podbój rosyjski nie zechce ograniczyć się małemi nabytkami, lecz się posunie w głąb Azji. Anglia w tym punkcie jest bardzo interesowaną nie tylko z obawy o indye wschodnie, ale także z powodu bawełny, której dowóz zabezpieczyła sobie przed rokiem osobną umową zawartą za wpływem Persyi, która ze swej strony bucharską bawełnę uwolniła od cła tranzytowego. Dopóki wojna amerykańska pozbawia Anglię możności zasilania stamtąd swych fabryk, względ ten nie może być dla niej obojętnym.

Francya.

Paryż, 26. Czerwca. — La France prawi dziś z całą elegancją mowę pogrzebową na konferencyę. Powtarza i wlicza czynności dyplomatyczne, które z góry okazywały bezskuteczność konferencyi. Wychwala bezstronność Francyi, dla czego też była na sędziogo polubownego wybraną. La Presse powiada, że Anglia obrażona cierpkimi zarzutami pełnomocnika duńskiego Quaaade pozostanie bezczynną, jeżeli sprzymierzeńcy nie uderzą na wyspy duńskie.

Sięle wynurza swe sympatyje dla bohaterskiego ludu duńskiego, żali się na Monitora, że tak zimno doniósł o zakończeniu konferencyi i rozpoczęciu wojny i kończy, że upadek Danii będzie nieszczęściem dla Europy i porównać się może z upadkiem Polski.

— Wieczorny Monitor donosi o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich na wyspie Alsen i powiada, że wkrótce nastąpi napaść na Fühnen. Wedle niego 57 bark posłano z Kappeln do Flensburga a 48 z Szlezewiku do Koldingi. Też mają być sprowadzone do Fryderycyi, a ztamtąd przewieść armię pruską na wyspę Fühnen. — Tenże dziennik powiada, że kandydatura Oldenburga ma wielu stronników w Szlezewiku i Holsztynie, a szczególnie w okręgach, które leżą na około księstwa Eutin.

— Mówią tu powszechnie, że rzeczą jest godną uwagi, iż nagle i naraz uspokoiły się Algier, Marocco i Tunis. Francya, Turcyja i Rosya zawarły układ względem przewiezienia 25,000 Czerkiesów jako kolonistów do Algieryi.

(Kor. Cz.) Francya odniosła zwycięstwo; konferencya się nie udała; Anglia widzi, że nie może nic zrobić bez Francyi. Cierpliwość Napoleona IIIgo była wielka i zdumiewająca, ale dalsza cierpliwość jest jeszcze potrzebna. Przy znanem usposobieniu królowej Wiktoryi, nikt nie wie z pewnością jak Anglia postąpi. Zbroi się ona i może posłać flotę na Bałtyk, lecz na Bałtyk posle także flotę Rosya. Rozwiązać kwestyę w myśli angielskiej i francuskiej, mogłaby tylko wojna kontynentalna. Czy Anglia i królowa na nią się odważą? czy wypowiedzą wojnę Niemcom swym sprzymierzeńcom od r. 1772? Tutejsze dzienniki rządowe mówią, że nie; i przemawiają za dalszem trzymaniem się na boku Francyi. W Londynie zawsze spodziewają się zmiany gabinetu. Lord Russell może ustąpić, ale lord Clarendon i lord Derby i p. Gladstone widząc ratunek w samym kongresie, a jest to środek niedostateczny a nawet trudny, na kongres bowiem nie zezwolą trzy północne mocarstwa. Sądzą tu dziś, że utrzymanie lorda Palmerstona przy częściowej zmianie gabinetu, byłoby kombinacją najlepszą. Dla utrzymania swej popularności, lord Palmerston będzie musiał usłuchać głosu opinii angielskiej, która się gorszy postępowaniem gabinetu. Zresztą on tylko mógłby wpłynąć na królowę, która jak dotąd abdykować nie myśli. Kiedy w Paryżu i Fontainebleau panuje pokój i wesołość w Londynie widać ogromny ambaras. Niesnaski między królową a księciem Waliu nie ustają i przybierają kolor coraz jaskrawszy. Ks. de La Tour d'Auvergne, trzymając się biernie, przyszedł do niezwyklej powagi. Ostatni jego bal był bardzo liczny w Londynie. Stanowisko bar. Bernstorfa, który wpłynął tyle na umysł królowej w sprawie polskiej, staje się coraz trudniejszym. Ambasador ten obraził Anglię grożąc jej korsarzami niemieckimi.

Postępowanie Anglii jest tem niepewniejsze, że każdy dziś widzi, iż nie idzie już o walkę z Niemcami lecz także z Rosyą.

Stan Francyi jest dobry. Ściągają powoli oddziały z Meksyku i w tych dniach przybędzie do S. Nazaire baterya artyleryi gwardyi. Panuje zawsze nadzieja, że w końcu roku, Francya będzie miała w Meksyku tylko 17,000 ludzi. Trzymanie się separatystów choć obraża uczucie ludzkości z przyczyny zasady niewoli, jest politycznie dobre dla Francyi, bo ubezpiecza Meksyk. Skoro wyprawa meksykańska została dokonana, należy życzyć, a nawet pragnąć, aby Francya wycofała się

z tego interesu wprzódy i z godnością. Powstanie algierskie zostało przytłumione. Powstanie tunetańskie obróci się ostatecznie na szkodę Anglii. Przybył tu już ze skarbami Kaid Nissin, starozakonny minister, Deja, i za nim przybędzie zapewne Kaznadar, klient angielski, który przez swe dziwactwa wywołał powstanie. W Egipcie manifestacje ludności tym ważniejsze, że zostały wywołane przez baszę, są przyjazne dla Francji kanału suezkiego. Włochy, Szwecya i Rumunia są wylane dla Francji. Spokój wewnętrzny jest zupełny, na 904 wybranych do rad departamentowych, opozycja zyskała tylko 20. Gotówki jest podostatkami.

Zapewniają ciągle, że ks. Montebello wróci nie długo do Petersburga. Nie będzie on miał żadnej szczególnej misji. Francya wie, że od cesarza Aleksandra II nie można się niczego spodziewać, że jego polityka jest zupełnie inną, i że pogardza nawet wykonaniem traktatu wiedeńskiego. Dzienniki rosyjskie w Paryżu, wnosząc sztandar pokoju, wolności i zguby Rzymu, nie ostatecznie nie wskazują i tracą czytelników. Cesarz nie przyjął polityki ks. Morny i pozostał wiernym zasadzie narodowości.

Ks. Humbert nie mógł przyjechać do Paryża. Król Wiktor Emanuel posłał go do obozu.

— Cesarz Aleksander, który przebywa w Kissingen pod nazwiskiem hr. Borodynskiego, co zdaje się być przypomnieniem bitwy pod Borodino, spodziewany jest w Hadze i przybędzie tam w odwiedzinach do jedynej przy życiu pozostałej ciotki królowej holenderskiej wdowy. Cokolwiek głoszą o zjeździe cesarza Napoleona z carem, jest tylko czczym wymysłem. Stosunki dzisiejsze między Rosją i Francją są bardzo ozięble, i ani z jednej ani z drugiej strony nie objawia się chęć zbliżenia, a więc i sprowadzenia zjazdu monarchów.

Austria.

Wiedeń, 27. Czerwca. — JCMosć powrócił w sobotę dnia 25. bm. po południu z Karlsbadu do Wiednia, i udał się na letnie mieszkanie do Laxenburga.

— Presse zamieszcza z Berlina listy z 23. bm., donoszące o rokowaniach karlsbadzkich i wzajemnych stosunkach dyplomatycznych trzech mocarstw, których monarchowie temi dniami się spotkali. »Osoby zwykle dobrze poinformowane — pisze korespondent — utrzymują, że w Karlsbadzie na nowo wzmocniono w obec prawie nieuniknionej dalszej wojny dotychczasowy węzeł, łączący Austrią z Prusami i odnowiono pierwotną umowę między oboma gabinetami względem wspólnego działania aż do osiągnięcia celu walki i zmuszenia Danii do przyjęcia pokoju, jaki jej będzie podyktowany. Prusy zaś miały ze swej strony oświadczyć, że chociaż z nowego obrotu rzeczy spodziewają się rozszerzenia zakresu swej potęgi, i podług naturalnego toku rzeczy spodziewać się go powinny, jednak nie myślą o właściwym rozszerzeniu swych granic, czyli o zysku terytorjalnym. Zresztą Austria i Prusy według wszelkiego prawdopodobieństwa wpływać będą na Związek, aby skłonić go do zupełnego udziału we walce na nowo rozpocząć się mającej; Austria zaś, jak się zdaje, nie byłaby teraz od tego, aby księstwa same w sposób legalny wzięły inicjatywę w rozwiązaniu sprawy dynastycznej.

Słychać ze strony wiarogodnej, że cesarz Aleksander podczas pobytu w Berlinie miał królowi Wilhelmowi następującą zrobić uwagę: »Sprzymierzeni powinni się strzedz wojny rozleglejszych rozmiarów, gdyż nie mógłby zaręczyć, czy Rosya zostanie neutralną.« Prawdopodobnie mówił ks. Gorczaków z p. Bismarkiem o tym samym przedmiocie, a podróż rosyjskiego reprezentanta w Wiedniu, p. Knorringa do Karlsbadu nastąpić miała z tego samego powodu, gdyż polecono mu wziąć do wiadomości dotyczące rokowania między hr. Rechbergiem i p. Bismarkiem i donieść o nich rosyjskiemu wicekanclerzowi. Przez wojnę większych rozmiarów rozumieć się ma wojna, któraby przez zajęcie większych wysp uczyniła wątpliwą udziałność Danii, a przyspieszyłaby urzeczywistnienie skandynawskich projektów.

— Pierwsze działania sprzymierzonych wojsk mają na celu zajęcie wyspy Alsen; ma to być głównym zadaniem wojsk pruskich, austriackie zaś równocześnie zajmą mającą północną część Jutlandyi. Duńczycy zamyślają, jak wieść niesie, prowadzić wojnę partyzancką wysadzając na wybrzeża w różnych punktach małe oddziały. Długość linii wybrzeży, których sprzymierzonym w takim razie przyszłoby bronić, wymagałaby znacznych sił wojskowych, któreby do tego musiały być w ciągłym ruchu. Trafiłoby to sprzymierzonych, ale w obec liczebnie bardzo przeważających ich sił, walka ta nie miałaby praktycznego, a szczególnie dla Danii pomyślnego skutku. Panuje tu powszechne przekonanie, że po zajęciu wyspy Alsen, wojska sprzymierzone nie pójdą dalej, już dla tego, aby walki nie pozbawić charakteru wojny zlokalizowanej. Rzecz szczególna, że zamiar ten zupełnie zgadza się z tem, co w najnowszym numerze Times uważa za ostateczny kres działań niemieckich, nie zmuszających Anglii do interwencji.

Dania.

Wychodzący w Sztokholmie dziennik Nya Dagligt Allehanda podaje z zaręczeniem za źródło, następujące objaśnienie postępowania Rosyi w sporze niemiecko-duńskim:

W depezy z drugiej połowy Stycznia r. b. donosi hr. Rechbergowi pełnomocnik austriacki w Petersburgu, iż stósownie do otrzymanego polecenia szukał i znalazł sposobność do rozmowy z ks. Gorczakowem o postępowaniu Rosyi w przyszłości w sprawie księstw nadelbiańskich. Skoro hr. Thun wyjaśnił pobudki, które zniewoliły rządy obu mocarstw niemieckich do energicznego wystąpienia przeciw Danii, i ich nieodmienne w tej sprawie postanowienie, przypomniał ks. Gorczaków poglądy rządu rosyjskiego w kwestyi spornej kilkakrotnie już udzielane gabinetowi wiedeńskiemu. Rząd rosyjski nie może naganiać postanowienia energicznych kroków, gdyż Niemcy nie miały alternatywy, a postępowaniu Rosyi jak dotąd tak i nadal przewodniczyć będzie sympatya dla

Niemiec. Pełnomocnik austriacki wyciąga z tej rozmowy wnioski, iż polityka Rosyi w sporze duńskim wcale nie jest przychylną Austrii i Prusom.

W depezy ks. Gorczakowa z dnia 10 Lutego r. b. do posła rosyjskiego w Berlinie p. Ubryła, oświadcza minister, iż od początku sporu rząd rosyjski nie zaprzestał składać Niemcom dowodów wyraźnej sympatyi, a w Kopenhadze użył całego swego wpływu, aby skłonić gabinet tutejszy do wypełnienia zobowiązań względem Niemiec podjętych. Usiłowania te z wielkim żalem rządu rosyjskiego niedopięły celu, walka zaś w tej chwili wybuchła grozi sprowadzeniem takich koalicyj i pociągnięciem za sobą tak ważnych skutków, iż rząd rosyjski poczuwa się do obowiązku wynurzenia gabinetowi berlińskiemu swego poglądu na niebezpieczeństwa i zamieszania, które położenie obecne nosi w zarodzie. Rosya jako mocarstwo europejskie ma wielki interes w utrzymaniu równowagi europejskiej, nie może zaś przymykać oczu na to, iż nienaruszalność Danii jest niezbędną dla równowagi europejskiej. Austria i Prusy uznały również znaczenie, że stanowiska mocarstw europejskich nienaruszalności Danii, a rząd rosyjski nie może jak tylko z żywym zadowoleniem przyklasnąć ostatniemu z porządku oświadczeniu rządów niemieckich, iż nienaruszalność Danii stanowić będzie niezbędną podstawę jakiegokolwiek bądź rozwiązania kwestyi duńskiej. Nie może atoli rząd rosyjski zataić przed sobą, że opór Danii z bronią w ręku i skutki przedłużenia wojny dają powód do znacznych modyfikacji programu obu mocarstw niemieckich i zmienić mogą stan obecny rzeczy w Danii. Rosya ma do obrony wielki interes na morzu bałtyckim a obowiązkiem jest rządu poświęcać tymże jak najtroskliwszą pieczołowitość. Rozszarpanie Danii mogłoby pociągnąć za sobą utworzenie wielkiego skandynawskiego państwa, tj. zawarcie unii skandynawskiej najsprzeczniejszej interesom Rosyi, i którejby się też Rosya ze wszystkich sił swoich oparła. To jest zapatrywanie w kwestyi bieżącej, które Rosya musi wypowiedzieć gabinetowi berlińskiemu, niewątpliwie, iż tenże przychylnie przyjmie takowe.

Równocześnie z powyższą urzędową depezą przesłał ks. Gorczakow list poufny do p. Ubryła, w którym oznajmia, iż rząd angielski wielokrotnie wzywał gabinet petersburski, aby zarówno z rządem angielskim oświadczył się stanowczo przeciw polityce mocarstw niemieckich w sprawie duńskiej, a równocześnie za nienaruszalnością Danii. Przed niedawnym czasem gabinet angielski odnowił tę propozycję, dając równocześnie do zrozumienia, iż Anglia jest gotową wystąpić w razie danym zbrojnie w obronie Danii przeciw Niemcom. Poseł angielski w Petersburgu lord Napier oświadczył bowiem w rozmowie ks. Gorczakowowi, iż jedynym skutecznym środkiem załatwienia kwestyi duńskiej i przeszkodzenia państwom niemieckim w rozerwaniu Danii jest wspólne wystąpienie Rosyi i Anglii przeciw Prusom i Austrii. Lecz książę odrzucił tę propozycję i mniema, iż działa w interesie Austrii i Prus, skoro wstrzymał Anglię od czynnego wystąpienia i przynajmniej chwilowo przeszkodził jej interwencji. W tym celu wystosowaną została wspomniona depeza, której następnie udzielono poufnie posłowi angielskiemu; p. Ubryła zaś uprasza książę, aby gabinet berliński zapewnił ponownie, iż rząd rosyjski dla rządu pruskiego w kwestyi niemiecko-duńskiej najżywszą żywi sympatję, i wśród jakichkolwiek okoliczności odnośnie do tejże kwestyi przyrzeka najlojalniejsze i najczynniejsze współdziałanie.

Szwecya.

Sztokholm, 25 Czerwca. — Zaręczają, że hr. Mandeström na swe zapytanie co do przeznaczenia floty rosyjskiej na Bałtyku, otrzymał objaśnienie od posła rosyjskiego, że flota rosyjska w gotowości jest trzymana na wypadek pokazania się floty angielskiej na Bałtyku. Minister marynarki hr. Platen, minister skarbu Gripenstedt i minister sprawiedliwości Geer wyjechali za urlopami aż do końca Lipca.

Włochy.

Rzym 22 Czerwca. — Z powodu rocznicy wstąpienia na tron papieża Piusa IX, przemówił dziekan kolegium kardynałów, wynurzając nadzieję, że papież utrzyma koronę świecką. Ojciec św. odpowiedział, że się spodziewa tylko pomocy Boga i ma nadzieję, że nieprzyjaciele kościoła, naśladowcy buntu Absalona, nie łańcami, ale promieniami boskiego światła zostaną przeszyci. W odpowiedzi swej na przymówienie senatora rzymskiego wynurzył Ojciec św. swoje ubolewanie nad przesładowaniem polskich katolików przez Rosyan. Rzym był wieczorem iluminowany.

Ameryka.

O pogwałceniu »prawa przytułku« dokonaniem na Polakach przez agentów rosyjskich, a za pomocą oficerów amerykańskich, powzięcie bliższą wiadomość z petycji następującej, którą nasi rodacy tu podpisują a którą wam załączam w oryginale angielskim i w polskim tłumaczeniu brzmiącym jak następuje:

Do senatu i izby poselskiej Stanów Zjednoczonych amerykańskich zebranych w kongres.

My, niżej podpisani obywatele lub mieszkańcy Stanów Zjednoczonych, prosim z uszanowaniem abyście zechcieli zwrócić uwagę na krzywdy jakich pewni żołnierze i inni mieszkańcy Stanów Zjednoczonych doznali od urzędników i oficerów Stanów Zjednoczonych, w sposób następujący:

Nie może być wam niewiadomo, iż Królestwo Polskie prowadziło od więcej roku wojnę z cesarstwem rosyjskim dla wywalczenia niepodległości narodu polskiego z pod Moskwy. Przed zacząciem tej wojny zmuszono wielu rodowitych Polaków na mocy praw konspiracyjnych rosyjskich i siłą przemocy do zostania żołnierzami albo majtkami rosyjskimi. Z tych Polaków zmuszonych tym sposobem do służenia jako majtkowie w marynarce rosyjskiej, niektórzy świeżo przybyli na okrętach rosyjskich wojennych do Stanów Zjednoczonych i opuszczając słu-

zbę zniędwidzoną im, zaciągnęli się do wojsk Stanów Zjednoczonych, walczyli pod ich chorągwią, gardła swoje ofiarowali na ich usługę, czyniąc dziś co czynili dawniej rodacy ich, Kościuszko i Puławski. Z tych to majtków jak nam doniesiono z ust wiarogodnych, wielu wytropili ajenci rządu rosyjskiego, bawiący teraz w Stanach Zjednoczonych, odkryli w szeregach pułków, do których oni się byli zaciągnęli, zażądali wydania ich jako poddanych rosyjskich, zabrali z sobą przez kraj Stanów Zjednoczonych jako więźniów wydanych sobie wbrew ich woli przez oficerów armii Stanów Zjednoczonych i oddali pod straż oficerów marynarki rosyjskiej, którzy ich umieścili na wojennych statkach rosyjskich będących w portach Stanów Zjednoczonych i ukarali jako zbiegów z pod chorągwi rosyjskiej.

Gdyby taki sposób postępowania zgadzał się z prawami Stanów Zjednoczonych, albo z traktatem pomiędzy Rosją i Stanami Zjednoczonymi zawartym, albo z prawami lub zwyczajami międzynarodowymi, tylkobyśmy ubolewali nad losem nieszczęśliwym braci naszych, a składając w smutku głowy nasze, byłibyśmy posłuszni. Ale nam powiedziano, jakoż i wierzym i oznajmiamy z uszanowaniem waszemu zgromadzeniu szanownemu, że postępowanie, na które się użalamy nie zgadza się ani z żadnym prawem Stanów Zjednoczonych, ani z prawami i zwyczajami międzynarodowymi, ale im się sprzeciwia. Żaden traktat zawarty nie wymaga go ani nie gwarantuje, ale jest ono pogwałceniem świętych praw gościnności, którą od czasów starożytnych wszystkie narody zwące się cywilizowanymi wykonywały względem uciśnionych i nieszczęśliwych innokrajowców żądających od nich schronienia.

Nie dobrze to dla ludzkości, że honor rzplitej w ten sposób się plami. Co się stało nie może się odstąpić. Milewski i inni Polacy zawierzyszy opiece chorągwi amerykańskiej i pod nią walczywszy, zostali wydani jak wyżej powiedziano i ponieśli już karę taką, jaką przepisuje wojenne prawo rosyjskie. Ale inni Polacy są jeszcze żołnierzami w szeregach Stanów Zjednoczonych, na których jeszcze rosyjscy urzędnicy nie położyli rąk. Dla nich to udajemy się do waszego ciała szanownego i prosimy usilnie, abyście takie przedsięwzięli środki, któreby zdolne były zabezpieczyć tych nieszczęśliwych od zniewagi i zapewnić im wolność walczenia i położenia gardła, lub życia i pracowania dla Stanów Zjednoczonych, których gościnności oni życie i swoje nadzieje powierzyli. A tak czyniąc utwierdzenie znów honor waszej ojczyzny, która się tem szczyła, iż dla wszystkich wychodźców z krajów mniej wolnych niż wasz jest, Stany Zjednoczone były przytułkiem. Następują podpisy. D. P.

— W Stanach Zjednoczonych nastąpić ma we Wrześniu wybór prezydenta. Sprawa ta, zajmująca pomimo wojny już czas dłuższy stronnictwa, czem bardziej termin wyboru się zbliża, tem więcej nabiera wagi; tem głośniej występują nazwiska kandydatów. Jednym z nich jest generał Fremont, który do zgromadzenia w Cleveland, podającego go na kandydata, wydał odezwę wyjaśniającą powody, skłaniające go do przyjęcia kandydatury. Z odezwy tej podajemy tu charakterystyczniejsze ustępy:

Gdyby p. Lincoln pozostał był wierny zasadom, których obrońcą był wybrany, nie mogłoby być powstać rozdwojenie i walka wyborcza byłaby niemożliwością. Teraz idzie jednak o to, czy lud ma nadal utrzymać się przy wolności konstytucyjnej. W kraju mamy teraz dyktaturę wojskową ze wszystkimi jej nadużyciami, lecz bez jednocy i czynnie i sprężytości w wykonaniu; rząd, który na wewnątrz odznacza się pomiataniem praw konstytucyjnych, naruszeniem osobistej wolności i wolności duku. Na zewnątrz wszystkie wystąpienia rządu noszą cechę bezsilności i braku zasad, która wprawdzie mocarstwa europejskie w błąd i wpaja w nie przekonanie, że powodem do walki są tylko interesa osobiste i kupieckie a nie szczone zasady. Nieudolność i samowładztwo rządu nie osiągnęły innych rezultatów, jak, że państwa europejskie przyszły do przekonania, iż mimo swej znaczniejszej ludności i mimo swych ogromnych zasobów północ nie będzie w stanie odzyskać napowrót krajów południowych. Sympatye, które od wybuchu wojny musiały się zwracać ku nam, obróciły się przeciwko nam. Zasady, które przyjęliście za podstawę, mają moje zupełne i bezwarunkowe uznanie; lecz nie mogę pochwalać wprost i odrazu wszystkich środków proponowanych przez was.

Nakładem N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu wyszedł:

WOKABULARZYK

francusko-polski,

ułatwiający niezmiernie mówienie po francusku.

Zaprowadzony w szkołach.

Cena nieoprawnego 5 Sgr.

oprawnego 6 Sgr.

W komisie teje księgarni:

Aniól pański,

powieść obyczajowa,

uwieńczona na konkursie.

Cena 12 Sgr.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 30. Czerwca 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) z początku słabo później lepiej. Cena regulująca 29²/₃ tal. Na Czerwiec 29³/₄ list. ²/₃ pien., na Czerwiec Lipiec 19³/₄ list. ²/₃ pien., na Lipiec Sierpień 29³/₄

pl. 30 list. i pien., na Sierpień Wrzesień 31¹/₂ list. ¹/₂ pien., na Wrzesień Paźdz. 33 pl. i pien., na Paźdz. Listopad 33¹/₄ pl. i pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) niżej. Wypowiedziano 9000 kwart. Cena regulująca 14¹/₂ tal. Na Czerwiec 14¹/₂ list. i pien., na Lipiec 14¹/₂ list. i pien., na Sierpień 14³/₈ list. ¹/₃ pien., na Wrzesień 14²/₃ list. ⁷/₁₂ pien., na Paźdz. 14¹/₂ list. ¹/₂ pien., na Listopad 14¹/₂ list. ⁵/₁₂ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 29. Czerwca.

Pszenica 48—57 tal.

Zyto na Lipiec Sierpień 35¹/₈ tal., na Sierpień Wrzesień 36³/₄ tal.

Jęczmień wielki i mały 30—34 tal.

Groch do gotowania 38—46 tal.

Groch na pastwę 38—46 tal.

Olęj rzepiowy na Wrzesień Paźdz. 13⁵/₂₄ tal., na Paźdz. List. 13⁵/₁₂—⁵/₂₄—¹/₄ tal.

Okowita na Czerwiec, Czerwiec Lipiec i Lipiec Sierpień 15¹/₂ tal., na Sierpień Wrzesień 15¹/₂—³/₈ tal., na Wrzesień Paźdz. 15³/₄—²/₃ tal.

Nie sądzę, aby rozszerzenie konfiskaty na własność wszystkich buntowników dało się przeprowadzić, a choćby i tak było, nie uważam tego środka za środek zdrowej polityki. Rozstrzygnięcie tego pytania jest w ręku narodu. Jako środek wojenny przy wybuchu buntu, który dałby się stłumić przez bezzwłoczne surowe postępowanie, pojmuję znaczenie konfiskaty, stłumiwszy powstanie nie zgadzam się jednak na konfiskatę jako ostateczny środek przy odbudowaniu dawnego porządku. W rozporządzeniach i obliczeniach, które nastąpić muszą po zawarciu pokoju, nie można się dać powodować uczuciem zemsty. Celem wojny jest zapewnienie stałego pokoju i pomyślności całego kraju — a osiągnięciu tego celu był tylko jeden żywiol na zawadzie. Żywiol ten, to jest niewola, uważać możemy za zniszczony w praktyce i potrzeba tylko proponowanej od was poprawki konstytucji, by zniesienie niewoli uczynić zupełnym.

Jeżeli konwencja Baltimorska postawi kandydata, którego przeszłość usprawiedliwi położone w nim zaufanie, iż pozostanie wierny naszym głównym zasadom, wtedy nie ma powodu do rozdziału między prawdziwymi patriotami kraju i uważałbym się za szczęśliwego, jeżeli mógłbym mu użyzyć mojej rzetelnej i czynnej pomocy; wolałbym to uczynić, niżeli występować sam jako kandydat. Miałby jednak być postawionym jako kandydat p. Lincoln, to nie pozostaje nic innego do czynienia, jak zawołać w pomoc każdy żywiol sumiennej opozycji by zapobiedz nieszczęściu powtórno jego wyboru. Gdyż byłoby zgubnem dla kraju, pochwalić politykę i wznowić potęgę, która kosztowała nas tysiące ludzi i niepotrzebnie kraj naprowadziła na drogę bankructwa. W tym przypadku przyjmując waszą nominację, i jako środek przygotowawczy wziąłem uwolnienie od służby od armii. Robię tę ofiarę tylko w celu uzyskania wolności słowa i aby uprzętać każdą zawadę na drodze wypełnienia zadania, które mi powierzyliscie.

Kronika miejscowa.

Poznań, 30 Czerwca. — Wczoraj odbyła się rewizya u kupca p. Afeltowicza na Chwaliszewie, poczem jego i kupczyka aresztowano i odwieziono na policją. Kupczyka wypuszczono, a pana Afeltowicza zoatryzyman.

— Z Gniezna, Gołańczy i Kiszkowa donoszą o przejeździe przez te miasta Jkrw. księcia następcy tronu.

Przybyli do Poznania dnia 30 Czerwca.

BAZAR: Szczaniecki z Łaszczyna, Karśnicki z Mystek, Paliszewski z Gębic, Koszutski z Wargowa, Szczaniecki z Międzychołu, Zakrzewski z Targowejgórki, Matecki z Chwałkowa, Bukowiecki z Mszczynia, Bronikowski z Wilkowa, Karwowski z Leszna, Radońska z Kociałkowej górk, Borzeński z Brzostkowa.

MYLYUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Werchmann z Żerkowa, Shaittes z Londynu, Peters z Gniezna, Kamiński z Kikowa, Millforth z Bremy, Gill z Elberfeldu, Smend z Barmy, Brunn i Magnus z Berlina, Cohn z Hamburga, Mamroth i Hirschei z Wrocławia, Unger z Plauen, Haydes z Goli, Rath z Furthelm.

HOTEL DU NORD: Behrends z Smitowa, Komierowski z Konina, Knoll z Hohenwalden, Wereszczyński z Petersburga, Stecka z Polski.

POD CZARNYM ORZEM: Rzycki z Kraplewa, Dutkiewicz z Zegnowa, Modlibowski z Goliniki, Szaal z Czarnkowa, Kummer z Czerniejewa, Fischer z Augustwalde, Müller z m. Wittenberga, pr. Wagner z Kiekrza, Bernstein z Srody, Kamińska z Nowejwsi,

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Sulerzycki z Chomiąży, Kosińska z Berlina, Zaleski z Mesew, Guerlin z Berlina, Schiff i Bohner z Crefeldu, König z Szczecina, Wallrebe z Iserlohn, Blume z Berlina, Weidemann z Kargowy.

HERWIGA HOTEL RZYMSKI: Döring z Wrześni, Wittich, Ernst i Salomon z Berlina, Hohnrich z Frankfurtu nad Menem, Wachernagel i Baumbach z Wrocławia, Pidewitt z Burga.

HOTEL BERLIŃSKI: Żelasko z Kowanówka, Fürrohr z Gniezna, Hautz z Kołatki, Dütschke z Rąbczynia, Rostkowski z Jarocina, Brett z Gościszewa, Döhring z Rogoźna, Preiser z Szczecina, Silberstein z Zaniemyśla, Paegge z Plewisk, prob. Dowicki z Panigrodzia.

HOTEL PARYSKI: Lichtwald z Bednar, Dr. Bedowski z Wschowy, Długolecki z Czerniejewa, Starzyński z Iwna, Golska z Nietranowa, Sniegocki z Tarnowa.

SELIGA OBERZA: Krüger, Pinn, Pinner i Tarlan z Grodziska, Siepert z Berlina, Morowski z Turkowa.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Löwy z Inowrocławia, Mendelsohn z Krotoszyna, Guttmann z Grodziska, Löwenthal z Babimostu, Eppstein z Viraden, Redlich z Wrocławia, Kaphan z Miłosławia.

HOTEL EICHBORNA: Glass z Grodziska, Lasker z Pleszewa, Abramczyk i Sokolowski z Wrześni.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 29. Czerwca 1864.	Sto-pa-pCt.	Na pr. kuran.	
		papie-rami.	gotowi-zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 ¹ / ₂	—	100 ¹ / ₄
„ z roku 1859	4 ¹ / ₂	—	105 ¹ / ₂
„ z roku 1856	4 ¹ / ₂	—	100 ¹ / ₄
„ z roku 1853	4	—	95
Oblig. długu skarbowego	3 ¹ / ₂	—	90 ³ / ₄
dito Marchii Elektoralfiej i Nowej	3 ¹ / ₂	—	90 ³ / ₄
dito miasta Berlina	4 ¹ / ₂	—	101
dito „	3 ¹ / ₂	89	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 ¹ / ₂	—	89 ³ / ₈
dito dito	4	—	99 ¹ / ₈
dito Pruss Wschodnich	3 ¹ / ₂	—	—
dito Pomorskie	3 ¹ / ₂	—	89 ¹ / ₄
dito dito	4 ¹ / ₄	—	98 ¹ / ₂
dito W. X. Poznańskiego	4	—	102 ¹ / ₂
dito W. X. Poznańskiego	3 ¹ / ₂	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	95 ³ / ₈
dito Szląskie	3 ¹ / ₂	—	92 ⁷ / ₈
dito Pruss Zachodnich	3 ¹ / ₂	—	83 ⁵ / ₈
dito „	3 ¹ / ₂	—	95 ³ / ₈
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	—
Obligacye miejskie II. Em. Pozn.	4	—	—
Obligacye prowincyalne Poznańskie	5	101	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	95
Louisdory	—	—	110
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	98 ¹ / ₄